

DORADZTWO
PODATKOWE

Tax Alert nr 244/18.01.2022 r.

Polski Ład – zmiany w zakresie procedury podatkowej i karnej skarbowej

Wśród licznych zmian legislacyjnych, od 1 stycznia 2022 r. weszły w życie również zmiany dotyczące procedury podatkowej oraz karnej skarbowej, które mogą mieć istotne znaczenie dla wszystkich podatników.

Poniżej przedstawiamy podsumowanie najważniejszych zmian, jak również zwracamy uwagę, czego możemy spodziewać się w 2022 w zakresie kontroli i postępowań podatkowych.

Porozumienie inwestycyjne (PI) – nowy instrument zwiększający bezpieczeństwo podatkowe

- Nowy Ład przewiduje możliwość zawarcia między inwestorem a organem podatkowym umowy w sprawie skutków podatkowych planowanej inwestycji na terytorium Polski – porozumienie inwestycyjne (PI).
- PI stanowi ekwiwalent różnych aktów wydawanych przez różne organy: interpretacji indywidualnej, wiążąca informacja stawkowa, wiążąca informacja akcyzowa, APA (uprzednie porozumienia cenowe) i opinie zabezpieczającej.
- PI będzie wyłączało możliwość określenia przez organ podatkowy zobowiązania podatkowego (wysokości straty) w zakresie, w jakim wykazany przez podatnika dochód (strata) został ustalony zgodnie z PI.
- Inwestorem, z którym organ może podpisać PI jest podmiot (rezydent RP lub nie) planujący dokonanie nowej inwestycji na terytorium RP o wartości co najmniej 100 mln zł (od 2025 roku – 50 mln zł).
- Nowa inwestycja to: 1) zakup rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych (prowadzący do zwiększenia zdolności, nowego produktu); 2) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięty.

Nowe uprawnienia organów podatkowych - nabycie sprawdzające

- Nabycie sprawdzające to narzędzie mające na celu przeciwdziałanie nieprawidłowościom w prowadzeniu ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, niewystawiania albo niewydawania paragonu fiskalnego.
- Nabycia dokonuje pracownik urzędu skarbowego lub funkcjonariusz urzędu celno-skarbowego. Nabycie sprawdzające kończy się mandatem i protokołem (w przypadku

DORADZTWO
PODATKOWE
TAX
ADVISORY

KANCELARIA
PRAWNA
LAW
FIRM

BUSINESS
CONSULTING

OUTSOURCING

CORPORATE
FINANCE

PLATFORMA
WIEDZY
KNOWLEDGE
PLATFORM

- wystąpienia naruszeń).
- Nie jest wykluczone wszczęcie po nabyciu sprawdzającym kontroli lub postępowania podatkowego, jeżeli organy KAS będą miały przesłanki do takich działań.
- Możliwość dokumentowania nabycia sprawdzającego za pośrednictwem filmowania, fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych.

Uprawnienie organów do tymczasowego zajęcia ruchomości

- Wprowadzono nowe uprawnienie organów podatkowych w stosunku do dłużników podatkowych, wobec których organy egzekucyjne wystawiły tytuły wykonawcze.
- Możliwość zajęcia przez funkcjonariuszy służby celno-skarbowej (w ramach kontroli celno-skarbowej) ruchomości w przypadku stwierdzenia, że wobec podatnika prowadzona jest egzekucja administracyjna dotycząca zaległości powyżej 10 000 zł.
- Zajęcie może zostać dokonane maksymalnie na 96 godzin. W tym czasie konieczne jest zweryfikowanie zaległości i zatwierdzenie zajęcia (przez organ egzekucyjny).
- Możliwość złożenia zażalenia jedynie na postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia (wcześniej nie ma takiej możliwości).

Informowanie podatników przez organ podatkowy o możliwym udziale w karuzeli podatkowej

- Nowe uprawnienie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) do informowania podatników o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczonymi do podatnika lub kontrahenta tego podatnika co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika. Informacja będzie przekazywana podatnikom w formie listu.
- Narzędzie będzie fakultatywne – Szef KAS nie będzie miał obowiązku informowania podatników o możliwym udziale w karuzeli podatkowej.
- Przepisy nie przewidują możliwości wnioskowania o przekazanie informacji przez Szefa KAS na indywidualny wniosek podatnika. Podjęcie decyzji o poinformowaniu podatnika o ryzyku jest wyłączną decyzją Szefa KAS podejmowaną z urzędu. Nowe przepisy nie zawierają kryteriów, które muszą być spełnione, aby w konkretnej sprawie Szef KAS przekazał taką informację podatnikowi.
- Szef KAS – w ramach tego listu – będzie mógł wskazać wszystkie podmioty występujące w danym łańcuchu.

Możliwość przeprowadzenia autokontroli

- Przepisy Polskiego Ładu wprowadzają również możliwość wnioskowania przez podatników o przeprowadzenie przez organ podatkowy kontroli podatkowej (tzw. autokontrola).
- Podatnik, który otrzyma ostrzeżenie od Szefa KAS, może zwrócić się do urzędu skarbowego o weryfikację, czy transakcje z podmiotem, który może być znikającym podatnikiem (lub w ramach łańcucha, w którym mógł wystąpić taki znikający podatnik) były wykonywane z zachowaniem należytej staranności.
- Autokontrola będzie dotyczyć badania rzetelności i prawidłowości konkretnych transakcji dokonanych pomiędzy kontrahentami wskazanymi w informacji ostrzegającej, którą otrzyma podatnik od Szefa KAS. Weryfikowane będą również indywidualnie okoliczności zachowania należytej staranności przez podatnika, który otrzymał ostrzeżenie.

Zmiany dotyczące składania czynnego żalu. Kiedy korekta deklaracji nie uchroni przed KKS?

- JPK_V7 zawiera zarówno część deklaracyjną, jak również ewidencyjną. Do tej pory, w przypadku dokonywania korekty części ewidencyjnej JPK - aby uchronić się przed potencjalną odpowiedzialnością karną skarbową - konieczne było składanie czynnego żalu.
- Zgodnie z nowym brzmieniem art. 16a KKS – od 2022 r. od odpowiedzialności karnej skarbowej będzie uwalniała również prawnie skuteczna korekta księgi.
- Oznacza to brak konieczności składania czynnego żalu również przy dokonywaniu korekty części ewidencyjnej.
- Znaczne ograniczenie możliwości uchronienia się przed potencjalną odpowiedzialnością za przestępstwo lub wykroczenie skarbowe w przypadku dokonywania korekty deklaracji lub księgi.
- Przed odpowiedzialnością karną skarbową nie będzie chroniło złożenie przez podatnika korekty deklaracji lub księgi, jeżeli przed złożeniem tej korekty wszczęte zostało postępowanie (śledztwo lub dochodzenie) przygotowawcze o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe.

Czy czynny żal można dalej składać elektronicznie?

- Od 5.10.2021 r. weszła w życie nowelizacja KKS, zgodnie z którą czynny żal można złożyć pisemnie lub ustnie do protokołu (wcześniej w przepisie było wprost wskazane, że może być również złożony w formie dokumentu elektronicznego).
- Wobec powyższego powstały wątpliwości, czy po ww. dacie możliwe jest złożenie czynnego żalu w formie elektronicznej. W szczególności biorąc pod uwagę to, że nowelizacja przewiduje dodanie do tego przepisu możliwości składania czynnego żalu elektronicznie, ale dopiero od 2027 r. (na gruncie przepisów przejściowych).
- Wydaje się, że wątpliwości te w znacznym stopniu zminimalizowało stanowisko Ministerstwa Finansów, zgodnie z którym: *Złożenie czynnego żalu drogą elektroniczną (np. e-PUAP, e-Urząd Skarbowy) od 5 października 2021 r. pozostaje skuteczne. Wolą ustawodawcy było, aby określenie „na piśmie” dotyczyło zarówno formy papierowej, jak i elektronicznej.*

Trendy w kontroli i postępowaniach na 2022 r.

- Niepewność dotycząca możliwości stosowania przez podatników określonych rozwiązań oraz ulg podatkowych, wprowadzenie szeregu nowych obowiązków, zwiększone uprawnienia kontrolne organów podatkowych i planowana zwiększona aktywność kontrolna fiskusa - spowodują, że rok 2022 r. będzie czasem, kiedy podatnicy jeszcze bardziej niż dotychczas powinni zadbać o bezpieczeństwo podatkowe.
- Istotne znaczenie może mieć wdrożenie wewnętrznych procedur i rozwiązań zapewniających prawidłowe rozliczanie i spełnianie obowiązków podatkowych (często z wykorzystaniem odpowiednich cyfrowych narzędzi) oraz podjęcie działań przygotowujących do potencjalnych kontroli i postępowań podatkowych
- W zakresie VAT do głównych obszarów podlegających kontroli mogą należeć:
 - Karuzele podatkowe;
 - Klauzula nadużycia prawa;
 - Stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej;
 - Transakcje łańcuchowe i prawo do stosowania 0% stawki VAT z tytułu WDT;
 - Nadwyżki podatku naliczonego.

- W zakresie CIT do głównych obszarów podlegających kontroli mogą należeć:
 - Ceny transferowe:
 - rynkowość transakcji, analizy porównawcze, informacje TPR i oświadczenia zarządu;
 - reorganizacje w ramach grupy kapitałowej (transfery funkcji i aktywów), płatności za usługi niematerialne, wartości niematerialne i prawne, transakcje pożyczki, gwarancje i poręczenia oraz długotrwałe straty podatkowe
 - Podatek u źródła:
 - płatności pasywne (dywidendy, należności licencyjne oraz odsetki) i odmowy skorzystania ze zwolnienia podatkowego w CIT;
 - rzeczywisty beneficjent, brak substancji ekonomicznej oraz nadużycie prawa podatkowego;
 - stosowanie stawek opodatkowania wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.
- W zakresie PIT główne zainteresowanie może dotyczyć stosowania przepisów w zakresie stosowaniem klauzuli nadużycia prawa podatkowego (GAAR).
- Dodatkowo, członkowie zarządów spółek, wobec których zostały wydane decyzje podatkowe, a zaległości podatkowe nie zostały wyegzekwowane z majątku spółki – mogą spodziewać się wszczynania postępowań dotyczących odpowiedzialności majątkowej za zaległości podatkowe spółki.

W przypadku zainteresowania powyższymi informacjami i ich wpływem na Państwa działalność, prosimy o kontakt z:

Tomasz Michalik Tomasz.Michalik@mddp.pl tel. 501 733 720

Jakub Warnieło Jakub.Warnielo@mddp.pl tel. 600 816 431

lub Państwa doradcą ze strony MDDP.

MDDP jest wiodącą polską firmą świadczącą kompleksowe usługi doradcze w zakresie podatków, prawa, business consultingu, finansów, outsourcingu księgowości i naliczania wynagrodzeń oraz szkoleń i konferencji.

Od 2004 roku stale powiększamy zespół doradców z doświadczeniem zdobytym zarówno w uznanych firmach doradczych jak i największych przedsiębiorstwach na polskim rynku. Wśród naszych Klientów są czołowe koncerny międzynarodowe oraz największe polskie spółki ze wszystkich sektorów gospodarki.

Traktujemy zaufanie jako podstawę udanej współpracy. Wspieramy naszych Klientów w podejmowaniu najistotniejszych decyzji biznesowych. Łączymy międzynarodowe doświadczenie w biznesie ze znajomością przepisów i specyfiką danej branży. Koncentrujemy nasze działania głównie na rynku polskim gwarantując pełne zaangażowanie i indywidualne podejście do współpracy.

Niniejszy Tax Alert nie stanowi porady prawnej ani podatkowej. MDDP Michalik Dłuska Dziejdzic i Partnerzy spółka doradztwa podatkowego spółka akcyjna nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie informacji zawartych w komunikacie bez wcześniejszego zasięgnięcia opinii doradców prawnych lub podatkowych.

DORADZTWO
PODATKOWE
TAX
ADVISORY

KANCELARIA
PRAWNA
LAW
FIRM

BUSINESS
CONSULTING

OUTSOURCING

CORPORATE
FINANCE

PLATFORMA
WIEDZY
KNOWLEDGE
PLATFORM